

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Ενδεικτικό διάγραμμα ανάπτυξης του θέματος

1. Εννοιολογικός προσδιορισμός
2. Η αναγκαιότητα και σημασία της διαφοροποίησης της διδασκαλίας
3. Παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας
4. Μορφές και προϋποθέσεις επιτυχίας της διαφοροποιημένης διδασκαλίας
5. Ο ρόλος του δασκάλου
6. Η διεξαγωγή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Αξιοποίηση των ΤΠΕ
7. Συνεκπαίδευση και διαφοροποιημένη διδασκαλία
9. Συμπεράσματα και προτάσεις

Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη
Ερωτηματολόγιο φοιτητή προς το δάσκαλο

Περιοχή:.....Δάσκαλος Δασκάλα
Τάξη:.....Ημερομηνία:.....Μάθημα:.....
Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας:.....

Ερωτήσεις

1. Ποια είδη διαφοροποιημένης εργασίας χρησιμοποιείτε στην τάξη;
 - α) Ατομικές εργασίες
 - β) Εταιρικές εργασίες
 - γ) Κατασκευές πειράματα
 - δ) Οι καλύτεροι μαθητές βοηθούν τους αδύνατους
 - ε) Εργασίες διαβαθμισμένης δυσκολίας
 - στ) Άλλο:.....

2. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία μπορεί να εφαρμοστεί:
 - α) Σε όλες τις φάσεις της διδασκαλίας
 - β) Σε ορισμένες μόνο φάσεις
 - γ) Καθόλου

3. Για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας λαμβάνετε υπόψη σας:*
 - α) Τη μαθησιακή ετοιμότητα του μαθητή
 - β) Τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και τις δυνατότητες του
 - γ) Την προσωπικότητά και τις ανάγκες του
 - δ) Τον τρόπο μάθησης του μαθητή

4. Οι δυσκολίες εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην τάξη οφείλονται:.*
 - α) Στην έλλειψη χρόνου
 - β) Στα πολυμελή τμήματα
 - γ) Στην ανομοιογένεια του επιπέδου των μαθητών
 - δ) Στην έλλειψη εποπτικών μέσων
 - ε) Στην έλλειψη εξειδίκευσης

6. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία προβάλλεται σήμερα περισσότερο, διότι:.*
 - α) Βελτιώνει την αυτοεικόνα των αδύνατων μαθητών
 - β) Προάγει το μαθησιακό επίπεδο της τάξης
 - γ) Αναδεικνύει τις ιδιαίτερες δυνατότητες και κλίσεις των παιδιών
 - δ) Δίνει ευκαιρία στους άριστους μαθητές για ατομική περαιτέρω εξέλιξη

7. Αποτελεί η διαφοροποιημένη διδασκαλία πηγή ενθάρρυνσης για το μαθητή;
 - α) Καθόλου
 - β) Λίγο
 - γ) Πολύ
 - δ) Πάρα πολύ

* Κυκλώστε μια επιλογή σε κάθε ερώτηση. Στις ερωτήσεις με αστερίσκο μπορείτε να κάνετε και περισσότερες από μία επιλογές.

**Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη
Φύλλο παρατήρησης**

Σχολείο:.....Δάσκαλος Δασκάλα
Τάξη:.....Ημερομηνία:.....Μάθημα:.....
Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας:.....

Παρατηρήσεις

1. Ποια είδη διαφοροποιημένης εργασίας εφαρμόζονται στην τάξη;*
 - α) Ατομικές εργασίες
 - β) Εταιρικές εργασίες
 - γ) Κατασκευές πειράματα
 - δ) Οι καλύτεροι μαθητές βοηθούν τους αδύνατους
 - ε) Εργασίες διαβαθμισμένης δυσκολίας

2. Ο δάσκαλος εφαρμόζει τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας:
 - α) Σε όλες τις φάσεις της διδασκαλίας
 - β) Σε ορισμένες φάσεις μόνο
 - γ) Καθόλου

3. Ο δάσκαλος κατά τη διάρκεια των διαφοροποιημένων εργασιών:
 - α) Παρεμβαίνει διορθωτικά (υπόδειξη λαθών, παρατηρήσεις, ανατροφοδότηση)
 - β) Δεν παρεμβαίνει καθόλου
 - γ) Άλλοτε παρεμβαίνει άλλοτε όχι

4. Τα θέματα των διαφοροποιημένων εργασιών των μαθητών συνήθως είναι:
 - α) Ανάλογα με τις δυνατότητές τους
 - β) Ανώτερα των δυνατοτήτων τους
 - γ) Κατώτερα των δυνατοτήτων τους

5. Ο δάσκαλος αξιοποιεί τα αποτελέσματα των διαφοροποιημένων εργασιών με:*
 - α) Ομαδοποίηση των λαθών και επεξήγησή τους
 - β) Επανορθωτική διδασκαλία
 - γ) Γενίκευση και εφαρμογή της γνώσης

6. Οι δυσκολίες για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας είναι: *
 - α) Η έλλειψη χρόνου
 - β) Το πολυμελές τμήμα
 - γ) Η ανομοιογένεια του γνωστικού επιπέδου των μαθητών
 - δ) Η έλλειψη εποπτικών μέσων
 - ε) Η στάση του δασκάλου

* Κυκλώστε μια επιλογή σε κάθε παρατήρηση. Στις παρατηρήσεις με αστερίσκο μπορείτε να κάνετε και περισσότερες από μία επιλογές.

Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Ιωαννίδου-Κουτσελίνη, Μ., (2002). «Διαφοροποίηση Διδασκαλίας-Μάθησης: Από τη θεωρία στην πράξη», *Πρακτικά του 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας με θέμα: «Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα»*, Αθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2002 στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.pee.gr/e27_11_03/sin_ath/mer_c_th_en_v/koytselini.htm, (προσπελάστηκε στις 03/01/2008).
- Κοσσυβάκη, Φ., (2000). «Το Ολιγοθέσια Σχολείο ως μια δυνατότητα αποσχολειοποίησης του Πολυθεσίου Δημοτικού Σχολείου», *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τ. 13, Ιωάννινα.
- Κοσσυβάκη, Φ., (1998). *Κριτική Επικοινωνιακή Διδασκαλία*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Κοσσυβάκη, Φ., (2003). *Εναλλακτική Διδακτική*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Παντελιάδου, Σ., (2008). «Διαφοροποιημένη Διδασκαλία» στο συλλογικό τόμο (επιμ. Παντελιάδου, Σ.-Αντωνίου, Φ.) *Διδακτικές Προσεγγίσεις και Πρακτικές για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες*, εκδ. Γράφημα, Βόλος.
- Παπαδοπούλου, Β., (2007). «Διαφοροποίηση της διδασκαλίας» λήμμα στο *Λεξικό της Παιδαγωγικής* (επιμ. Π. Ξωχέλλης), εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Σφυρόερα, Μ., (2004). «Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική», στο συλλογικό έργο *Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004 - Κλειδιά και Αντικλειδιά* (επιμ. Α. Ανδρούτσου), Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.kleidiakaiantikleidia.net/book26/index.html, (προσπελάστηκε στις 03/01/2008).
- Τριλιανός, Θ., (2004). *Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας*, τ. Α & Β, αυτοέκδοση, Αθήνα.
- Horf, D., (1982). *Διαφοροποίηση της σχολικής εργασίας*, (μτφρ. Β. Δεληγιάννη-Κουμτζή), εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Minder, M., (2007). *Λειτουργική Διδακτική*, (μτφρ. Φ. Αρβανίτης), εκδ. Πατάκη, Αθήνα.
- Tomlinson, C., (2004). *Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας*, (μτφρ. Χ. Θεοφιλίδης & Δ. Μαρτίδου-Φορσιέ), εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.

Corley, M., (2005). *Differentiated Instruction: Adjusting to the Needs of All Learners*, National Center for the Study of Learning and Literacy, Focus on Basics, V. 7, Issue C, pp 13-16, (retrieved 10/05/2008 from <http://www.ncsall.net/?id=736>)

George, P., (2005). *A Rationale for Differentiating Instruction in the Regular Classroom, Theory Into Practice*, Volume 44, Issue 3, pp 185-193, (downloaded by: HEAL-Link Consortium at 10/05/2008).

Hall, T., (2002). *Differentiated instruction*, Wakefield, MA: National Center on Accessing the General Curriculum, (retrieved 10/05/2008 from http://www.cast.org/publications/ncac/ncac_diffinstruc.html)